

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej [wykład], PG_00185291						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Opiekuńczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		30.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do profesjonalnego planowania, organizowania, realizowania i ewaluowania działalności opiekuńczo-wychowawczej w różnych instytucjach i środowiskach wychowawczych. Studenci poznają metody, formy i środki pracy opiekuńczej oraz wychowawczej, a także zasady konstruowania indywidualnych i grupowych planów pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi wymagającymi wsparcia.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W06] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania	E.2R.W2. Absolwent zna i rozumie metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; zagadnienie superwizji w resocjalizacji; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W18] Absolwent zna i rozumie zasady i normy etyczne obowiązujące pedagogów	Absolwent zna i rozumie zasady etyki pedagogicznej i ich znaczenie w codziennej pracy opiekuńczo-wychowawczej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_U05] Absolwent potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	Absolwent potrafi projektować i wdrażać programy wychowawczo-profilaktyczne i opiekuńcze adresowane do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, dostosowując je do potrzeb konkretnego środowiska.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W04] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	Absolwent zna i rozumie normy, procedury i dobre praktyki dotyczące organizacji, planowania i realizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej w różnych instytucjach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W09] Absolwent zna i rozumie podstawy prawne systemu oświaty, opieki i wychowania, niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych	E.2R.W1. Absolwent zna i rozumie metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; założenia, metody i formy realizacji socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy; metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_K01] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	Absolwent jest gotowy do przestrzegania zasad etycznych, respektowania godności wychowanków i tworzenia bezpiecznego, wspierającego środowiska opiekuńczo-wychowawczego.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W08] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	Absolwent zna i rozumie strukturę, funkcje i podstawy prawne systemu oświaty oraz instytucji opiekuńczo-wychowawczych istotnych dla planowania i realizacji procesów wychowawczych i opiekuńczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W11] Absolwent zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	Absolwent zna i rozumie zasady bezpieczeństwa, higieny pracy oraz odpowiedzialności prawnej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy w kontekście organizowania działań wychowawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_U06] Absolwent potrafi tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki, pracy nad sobą i podejmowania aktywności sprzyjających rozwojowi oraz modyfikować działania wychowawcze, dydaktyczne i rozwojowe w celu osiągnięcia pożądaných efektów w obszarze kształcenia, wychowania i stymulacji rozwoju	Absolwent potrafi tworzyć i realizować sytuacje wychowawcze sprzyjające rozwojowi, samodzielności i aktywności wychowanków oraz modyfikować działania w celu osiągnięcia zamierzonych efektów wychowawczych i opiekuńczych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W07] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	Absolwent zna i rozumie metody diagnozowania potrzeb, możliwości i trudności wychowanków jako podstawę planowania działań metodycznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W10] Absolwent zna i rozumie prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	Absolwent zna i rozumie prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością oraz ich znaczenie dla planowania i realizacji działań opiekuńczo-wychowawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

<p>Treści przedmiotu</p>	<p>Istota i cele pracy opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>Pojęcia: opieka, wychowanie, pomoc, wsparcie relacje i różnice</p> <p>System opieki i wychowania w Polsce przegląd instytucji i regulacji prawnych</p> <p>Podstawy teoretyczne metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej (indywidualizacji, humanizacji, podmiotowości, aktywizacji)</p> <p>Rola wychowawcy i opiekuna kompetencje, postawy, etyka zawodowa</p> <p>Diagnoza sytuacji wychowawczej i opiekuńczej cele, narzędzia, etapy</p> <p>Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej: program, projekt, plan pracy wychowawczej</p> <p>Metody pracy opiekuńczo-wychowawczej klasyfikacja i przykłady</p> <p>Formy organizacyjne pracy opiekuńczej (indywidualna, grupowa, środowiskowa)</p> <p>Środki i techniki pracy z dziećmi i młodzieżą</p> <p>Praca wychowawcy w środowisku instytucjonalnym i pozainstytucjonalnym</p> <p>Ewaluacja i dokumentacja działań wychowawczych</p> <p>Profilaktyka i interwencja w pracy opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>Współpraca wychowawcy z rodziną i środowiskiem lokalnym</p> <p>Nowoczesne tendencje i innowacje w metodyce pracy opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>Praca z grupami zróżnicowanymi kulturowo i społecznie</p> <p>Praca z dzieckiem w kryzysie i zaniedbanym wychowawczo</p>		
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>			
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<p>Sposób oceniania (składowe)</p>	<p>Próg zaliczeniowy</p>	<p>Składowa oceny końcowej</p>
	<p>kolokwium</p>	<p>51.0%</p>	<p>100.0%</p>

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Górnicka, B. (2015). <i>Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej: wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki</i>. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.</p> <p>Gajewska, G. (2004). <i>Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka: wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuńczo-wychowawczej</i>. Zielona Góra: Gaja.</p> <p>Albański, L., & Gola, S. (2013). <i>Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej</i>. Jelenia Góra: Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa.</p> <p>Gajewska, G. (2020). <i>Współczesne tendencje, problemy i wyzwania w opiece i wychowaniu: teoria, metodyka i praktyka</i>. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p>Brągiel, J. (red.). <i>Praca opiekuńczo-wychowawcza. Tom II: kontekst metodyczny</i>. Warszawa</p> <p>Jundziłł, E., Pawłowska, R. (2008, red.). <i>Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość terażniejszość przyszłość</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Gajewska, G. (2020). <i>Współczesne tendencje, problemy oraz wyzwania w opiece i wychowaniu. Teoria, metodyka i praktyka w opinii studentów</i>. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p>Gajewska, G. (2018). <i>Pedagogika opiekuńcza a pedagogika rodziny w teorii, metodyce i praktyce. Razem czy osobno? Stan i perspektywy rozwoju</i>. <i>Roczniki Pedagogiczne</i>, 10, 4, 3753.</p> <p>Smolińska-Theiss, B. (1997). <i>Od opieki do prewencji. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze</i>, 10(365), 38.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.